Donderdag 5 December 1946

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

63ste Jaargang No. 4979

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden Suriname 2,50 gld. en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Communisten kunnen niet winnen in Franse kamer

Giral stookt het Spaanse volk op

Bek[illegible]ring van Molotov

THORES NIET [illegible]ZEN.

Een AP spoed bericht deelde ons gisterenmiddag mede, dat de communist Thores niet voldoende stemmen kreeg om als gekozen premier uit de bus te komen. Hij zou 91 stemmen te weinig behaald hebben. Hierdoor is het dus de Communisten niet gelukt om het presidentschap van Frankrijk in handen te krijgen.

Bij afwezigheid van andere candidaten, heet de Nationale Vergadering besloten [illegible] te wachten om dan [illegible] trachten een [illegible]. Nader wordt nog [illegible] meeste socialisten [illegible] stemden. De socialist [illegible] Le Troquer kreeg twee [illegible]men. 381 Afgevaardigden, waaronder leden van de M.R.P. [illegible] Radicaal-Socialisten en de rechtse partijen onthielden zich van stemming. De M.R.P. had te kennen gegeven [illegible] eigen candidaat voor de [illegible] zullen komen, maar het schijnt dat men eerst het [illegible] afwachten van de [illegible] die de socialisten [illegible] houden. De [illegible] dan te kunnen [illegible] soort van [illegible] aannemelijk [illegible] (Parijs, (AP) 4.12).

BOETE VOOR LEWIS.

In de loop [illegible] Rechtbank, [illegible] borough als [illegible] in de ruchtbare [illegible] Lewis en de Bond [illegible] Mijnwerkers. D[illegible] Mijnwerkers [illegible] deeld tot een boete [illegible] een half millioen doll[illegible] Lewis persoonlijk een [illegible] kreeg van 10.000 doll[illegible] men weet werd deze zaa[illegible] hangig gemaakt naar aa[illegible] van de uitgeschreven sta[illegible] de kolenmijnen. Zoals men [illegible] heeft de rechter geen gevangenisstraf tegen Lewis uitgesproken. De tegen de Bond van Verenigde Mijnwerkers uitgesproken straf is conform aan de eis. Voor Lewis was een „gevoelige straf" geëist (Washington, (AP) 4.12).

GIRAL VOORZIET BURGEROORLOG IN SPANJE.

Volgens Times zou de president van de Spaanse Republikeinse Regering, Giral gezegd hebben dat de beslissing van de Verenigde Naties om geen rechtstreekse actie te ondernemen om het Spaanse volk te helpen, een uitnodiging moet betekenen aan dit volk om wederom in een burgeroorlog, recht te zoeken.

Franco zal hierbij zeker materieel gesproken veel sterker staan, volgens Giral, doch hij verzekerde dat het Spaanse volk niettemin gereed is om een burgeroorlog te ontketenen, teneinde het Franco-regime omver te werpen. En dit zal geschieden, indien men positieve hulp weigert (New York, (AP) 4.12).

HET VETO-RECHT EN ONTWAPENING.

In de vergadering der Verenigde Naties verklaarde de Russische afgevaardigde Molotov, dat het veto-recht van de Grote Vier, niet moet worden toegepast bij de behandeling der ontwapenings voorstellen. Dit standpunt werd door den Britsen afgevaardigde, Sir Hartley Shawcross, zeer toegejuicht. Hij noemde het een belangrijke concessie. Ook de Australische afgevaardigde, Paul Sasluck betuigde zijn tevredenheid en gaf als zijn opinie te kennen dat dit nieuwe standpunt van de Russische regering de weg opende om onmiddellijk tot handelen over te gaan. Sprekende over deze quaestie zeide Molotov dat het nodig is om een klaarblijkelijk misverstand uit de weg te ruimen. De Sovjet-regering stemt in met de [illegible] ontwapening, doch [illegible] van eensgezindheid is men voor ontwapening. Hij verklaarde dat het nodig is, dat men eensgezindheid overgaat tot het treffen van maatregelen om de wapenproductie te controleren.

Nadat Molotov gesproken had nam Shawcross het woord en zeide: Wij zijn blij, dat de Sovjet-Unie van mening is veranderd". Ook Connally verklaarde zijn instemming met hetgeen door Molotov was naar voren gebracht en zeide daar bij: „Wij zijn nu niet voorbereid om de [illegible] (AP) 4.12)

OP INSPECTIE.

[illegible] om de troepen in Venezia Giulia te inspecteren, [illegible]

[illegible]

NADER NIEUWS OVER FRANKRIJK.

De communisten, die gisteren een nederlaag in [illegible] daar hun candidaat [illegible] gekozen werd tot [illegible] president van Frankrijk verklaarden, dat zij hun stem niet zullen geven voor een candidaat van M.R.P. en zo zou er geen meerderheid gevormd kunnen worden.

Aldus besloten de communisten na een vergadering van hun partij.

De socialisten hielden gisteravond ook een bijeenkomst en zij beslisten om niet deel te nemen aan een cabinet waaraan de Communisten en de M.R.P. niet deel willen nemen.

Men is dus vastgelopen en door de houding van de drie grootste partijen en zo is de zaak op zijn dode punt gekomen. M.R.P. stelt Bidault candidaat. (Parijs, 5 Dec. (AP)).

STAKING GAAT DOOR.

Men meldt dat de mijnwerkersbond mededeelde dat het vonnis de verbitterde en verontwaardigde mijnwerkers niet zal bewegen het werk te hervatten.

De staking duurt reed 15 dagen, zodat 172.000 arbeiders werkeloos zijn. Het dreigt een economische ramp te worden voor het gehele land.

De mijnwerkers laten uitkomen, dat het de bedoeling schijnt hun bond te breken. Over het gehele land worden de gevolgen van de staking reeds gevoeld. (Pittsburg 5 Dec. (AP)).

OLIE NIEUWS.

Twee der grootste arbeidersorganisatie in Indonesië hebben Vrijdag op een bijeenkomst te Djokjakarta besloten om tot een organisatie over te gaan die 750.000 arbeiders in Java zal omvatten. Deze organisatie zal Borok [illegible] genoemd [illegible] deze onderhandelingen [illegible] voor coöperatie met [illegible] arbeiders in Sumatra, waar ongeveer 23.000 arbeiders in de olie-industrie werken.

Na ontvangst van het advies van de bron Nr. 1 gesitueerd op de palayo concessie, waarvan de eigenaars de Pantepec en de Atlantische Refining Company maakte de Pantepec Olie Maatschappij van Venezuela de ontdekking van een nieuw olie veld in Venezuela bekend. De olie begon te stromen van de horizon tot tussen de 7473 en 7489 voet. De rapporten die gemaakt waren [illegible] een proef van zeven uren [illegible] aan, dat de bron produceerde op een dagelijkse schaal [illegible] barrels met een druk [illegible] pond. Er moeten nog [illegible] getest worden, die [illegible] zijn met de zone [illegible] reeds produceert. De [illegible] zullen ze spoedig mogelijk [illegible] worden. De Palayo [illegible] omvat ongeveer 15. [illegible] die zich bevinden een [illegible] Noord-Oosten [illegible] Veld Golf Raffi[illegible] (Aneta).

[illegible] „GODHEID" IN [illegible]

[illegible] wetenschappelijke [illegible] in de [illegible] het graf van [illegible] Godheid van [illegible] gevonden.

[illegible] Strong [illegible] archeologische faculteit [illegible] Universiteit noemt [illegible] even belangrijk voor [illegible] Noordamerikaanse archeolo[illegible] de ontdekking van het [illegible] van koning Toetankamen [illegible] voor de bestudering van de [illegible] Egyptische.

Het graf bevatte overblijfselen van de Godheid Aiapaec, den laatsten vertegenwoordiger van een dynastie, welker leden in hun persoon de waardigheid van [illegible] Het [illegible] „God" was een aantal voorwerpen begraven, welke de kunst vertegenwoordigen van zijn volk, de Mochicas — door dr. Strong de „Grieken" van die landstreek genoemd — die het hoogste peil der vroege Peruviaanse beschaving bereikt hadden. De vondst is aan de Peruviaanse regering overgedragen.

PROF. ROMME NIET NAAR CURAÇAO.

Zo juist vernemen wij uit Nederland, dat Prof. Romme wegens studieredenen tijdens het reces van de Kamer, niet naar Curaçao zal kunnen komen. De parlementaire commissie is nog niet samengesteld.

„ROOS VAN TOKIO" WEER VRIJ.

Rustkuur in Soegamo-gevangenis. Gevangenis-diëet van gebraden kuikens, asperges en ijs.

De „Roos van Tokio", die gedurende de oorlog met haar fluwelen stem anti-geallieerde propagandaberichten uitzond voor de Japanners, heeft de Soegamo-gevangenis in Tokio verlaten — ruim zes kilo zwaarder dan toen ze een jaar geleden werd gearresteerd.

De Noordamerikanen hebben haar vrijgelaten, omdat de federale autoriteiten in Washington hebben uitgemaakt, dat tegen haar geen proces aanhangig kan worden gemaakt wegens leugenachtige propaganda.

John Deane Potter, de Engelse journalist, die gedurende de oorlog hoofdwaarnemer was bij het Indische leger in Birma, doet in de „Daily Express" over de „Roos van Tokio" de volgende belangwekkende mededelingen:

De knappe 29-jarige Rose, een Japans-Noordamerikaanse, die heeft gestudeerd aan de universiteit van Californië, woonde voor het uitbreken van de oorlog in Los Angeles en keerde kort vóór Pearl Harbour naar Japan terug. Haar ware naam is Ikoeko Togara.

Iedere avond sprak ze via Radio-Tokio de Noordamerikaanse troepen in de Stille Oceaan en de Britse troepen in Birma toe en al heel spoedig werd zij het „radio-liefje" van het Veertiende Leger.

Honderden radiotoestellen werden ieder avond op Tokio afgestemd om naar haar warme stem te luisteren en de teederheid te [illegible] welke zij in haar openings[illegible] wist te leggen: „Goede avond, jongens. Jullie worden [illegible] vergeten mannen ge[illegible] maar ik heb jullie niet vergeten..."

Galante Noordamerikanen.

De Noordamerikaanse troepen waren zo dol op haar stem, dat ze op een [illegible]

het nieuws van vandaag

Een tijd geleden heeft Molotov in New York beweerd dat indien iemand kwaad wordt, hij daarmede bewijst ongelijk te hebben. Dit is allesbehalve een onfeilbare stelling. In geval van de heer Giral, president van de zg. republikeinse regering van Spanje, was aardig in de wieken geschoten, toen die heer bemerkte, dat ook nu weer in New York voor hem geen hulp te vinden was. We begrijpen die „heilige verontwaardiging" bij dien man, na zoveel pogingen. Maar de zaak heeft meer perspectief. Men beschouwt New York nu als het „forum" van de wereld om uitspraak te doen in politieke quaesties en New York heeft gesproken, doch daarmede is de quaestie voor Giral niet uit. Neen, wat doet hij? Hij stookt het volk van Spanje op, om tot de burgeroorlog over te gaan; zijn woorden in New York gisteren gesproken, zijn oorlogszuchtig. Juist hebben wij in Neurenberg een proces gehad om de oorlog als misdaad te bestempelen. (Waarom moest men nu toch de lijken van de oorlogsslachtoffers van dat proces zo in „Life" publiceren?) En nu gaat deze Giral weer aanzetten tot oorlog?

Aanzetten tot een oorlog, aanzetten tot een burgeroorlog. Dat is iets geweldigs, en hij doet dat, nadat het forum van de wereld hem in het ongelijk gesteld heeft. Hij doet dat [illegible] hij moet toegeven, dat de burgeroorlog, daar Franco materieel sterk is, verschrikkelijk zal worden. Thomas van Aquino heeft de tere quaestie van recht tot opstand reeds behandeld, doch hij weet er al bij op te merken, „dat er kans moet zijn", mijnheer Giral. Deze man moest nu eigenlijk op het matje komen.

Men heeft ook Lewis geroepen en hem zijn boete verteld; reactie zagen wij nog niet. Men merkte wel op, dat hij uit de gevangenis zou blijven.

In Frankrijk gaan wij verder. Het eerste bedrijf was een voorzitter voor de kamer, wel, men deed wat water bij de wijn en het werd de socialist Auriol. Nu kwam echter het tweede bedrijf: een president voor de tussentijdse regering. Dit bedrijf was veel interessanter. De communisten konden hun candidaat er niet door krijgen. Het derde bedrijf vangt aan en het publiek kan niet stil zitten; het wordt zeer interessant, spannend zelfs.

In New York heeft Molotov zich bekeerd getoond en [illegible] weet nu van medewerking aan de ontwapening enz. Men was zeer blij daar in Lake Success. Wij denken aan de [illegible]ling van Gurian, na[illegible] zijn rede had uit[illegible]: „Men zal zien, nu [illegible] lin met vredelievende woorden."

EEN VREEMD TELEGRAM VAN EMAN.

Aruba (WIL)

Staten van Curaçao: Mijnheer de voorzitter:

Na kennisname omtrent het onzinnig kinderspel van het aan mij toegezonden voorlopig verslag tweede aanvullende begroting waarbij het woord vertrouwelijk met rood potlood was onderstreept. Wil mij aansluiten bij leden die 200 gulden als minimum 600 als maximum stellen 13de maand.

En acht het verder ongepast in serieuse staatsstukken insinuatie te doen als dat 13de maand initiatief „tint van propaganda" heeft.

Wij huldigen studiecommissie voor bepaalde voorgestelde wijzigingen, wij moeten hieromtrent eerste representatieve bevolking van Aruba raadplegen voor mijn opinie daarover aan de staten bekend te maken.

Wil nogmaals de staten aandringen op afhandelen van het belangrijk onderwerp regeling minimumloon.

Dit onderwerp werd door mij al geruime tijd geleden in de openbare vergadering behandeld en daarna geregeld herhaald in de daar op volgende vergaderingen.

Hier geldt het „autonomia pa stoma" waarvoor direct maatregelen getroffen dienen te worden, zonder te moeten wachten op wijzigingen in de staatsregeling.

De Arubaanse bond voor arbeiders, 4000 leden tel'end waarvan ik voorzitter ben, zit dringend op deze landsverordening te wachten teneinde in verband met huidige abnormaal hoog levensstandaard daaraan te toetsen het laatste loon van de Lago.

Statenlid Eman

Hierbij geven wij dit telegram ongecorrigeerd, zoals we het deze morgen telefonisch op kregen van den heer Eman zelf.

Het is jammer dat Aruba niet tegen Curaçao aanligt, dan konden de leden van Aruba present zijn in de vergadering om te strijden voor de „stoma" van werkelijk 4000 arbeiders. Had de heer Eman geen tijd?

Si[illegible] haar gedacht.

Rondom de Vereenigde Volken

Mr. A. E. D. von Saher te New York schrijft ons:

De grote en de kleine mogendheden. Het veto-recht.

Twee vergaderingen vinden te New York plaats, een algemene vergadering van de Verenigde Volken en een bijeenkomst van de Ministers van Buitenlandse Zaken van de grote vier, die de vredesverdragen moeten formuleren.

In de te Parijs gehouden vergadering hebben de verschillende staten hun opinies kenbaar gemaakt. Thans moeten de Vier beslissen, welk gevolg aan deze wensen gegeven zal worden. Het vlot niet in deze beide vergaderingen. De tegenstelling tussen de Angelsaksische landen en Rusland maakt het tot dusverre onmogelijk om het overeenstemming te geraken. De kansen van werkelijk welslagen lijken gering. Men kan de toestand wellicht het beste karakteriseren door te zeggen, dat het niet waarschijnlijk is, dat een van beide partijen het thans tot een openlijke breuk zal laten komen. Men zal dus trachten door schipperen ernstige moeilijkheden te voorkomen. Dit is teleurstellend.

Er is echter een gunstig element in de huidige toestand.

In Versailles in 1918 — 1919 heerste evenmin eenheid, toen verdoezelde men de verschillen. Dit doet men thans niet meer. Dat is althans een voordeel. Men weet nu waaraan men toe is.

Er zijn helaas vele punten van verschil.

Een van de belangrijkste is het veto-recht van de grote mogendheden. Men vindt algemeen, dat de Russen hiervan misbruik gemaakt hebben. De kleinere mogendheden zijn bovendien voor afschaffing van dit recht. Hiervan wil niet alleen Rusland maar ook de Verenigde Staten van Noord-Amerika niet weten. De Verenigde Staten willen vermoedelijk wel zekere beperkingen van dit recht aanvaarden, maar als het puntje bij het paaltje komt willen zij van dit recht geen afstand doen.

In andere woorden zij willen zich niet onderwerpen aan een meerderheid genomen besluit als het op oorlog en vrede aankomt. De Verenigde Staten zijn wel bereid om zich in vraagstukken [illegible] orde aan een besluit van de [illegible] te onderwerpen. Op [illegible] deze houding [illegible] van de grote [illegible] de huidige [illegible]

[illegible] zijde zullen trekken, omdat een meerderheid van kleine mogendheden heeft besloten heeft.

De ervaring met de Volkenbond heeft bewezen, dat een dusdanig beluit in de practijk een dode letter zoude blijven.

Men zij daarom realistisch; men begrijpe, dat de geweldige oorlogsmachines van de grote mogendheden alleen ter beweging gebracht kunnen worden, als deze volken daartoe zelf besluiten. Dit betekent wederom niets anders, dan dat zij een recht van veto of een daarmede overeenkomstig recht moeten hebben.

Men vergete bovendien niet dat alle mogendheden, de grote en de kleine tot de organisatie van de Verenigde Volken op grondslag van het veto-recht zijn toegetreden. Iedereen heeft het van te voren geweten. Men kan hierin nu niet achteraf verandering willen brengen, zonder de nadrukkelijke toestemming van alle aangeslotenen.

De wereld is helaas nog niet rijp voor besluiten bij meerderheid van stemmen. Wij zijn daartoe nog te eigengerechtigd. Zuid-Afrika bijvoorbeeld heeft verklaard, dat het voormalig Duits gebied zal blijven besturen wat de Verenigde Volken ook mogen besluiten. De Verenigde Staten van Noord-Amerika willen in elk geval de eilanden in het Verre Oosten besturen.

De voorwaarden voor beslissingen bij meerderheid zijn nog niet veroverd. Daarom zal men met het thans aanvaardde systeem moeten stellen. Het eist overeenstemming althans tussen de grote mogendheden. Dit vergt eindeloos geduld. Het is in velerlei opzicht onbevredigend, omdat men op compromissen is aangewezen. Het is echter een fase in de ontwikkeling van internationale verhoudingen, die men moet doormaken.

Later zal men wellicht kunnen komen tot een internationale gemeenschap waarin alle volken deel zouden nemen, en stemrecht zouden hebben hetwelk verband houdt met hun plaats, die zij in deze gemeenschap innemen.

Wie van de grote en wie van de kleine mogendheden zoude een dusdanige regeling onder de huidige omstandigheden kunnen en willen aanvaarden?

Het stellen van deze vraag, is gelijk aan het beantwoorden van dezelve. Niemand of bijna niemand zal zich hieraan willen onderwerpen.

Slechts van Britse zijde werden enkele stemmen vernomen in deze richting, [illegible] spreekt men openlijk [illegible] de [illegible]

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	2028
2e prijs	3700
3e prijs	14757
4e prijs	15755

AANKOMST GOUVERNEUR.

Volgens inlichtingen van betrouwbare bronnen vernemen wij dat Gouverneur Dr. P. Kasteel de 9e December Nederland zal verlaten met bestemming Curaçao. Op 11 December a.s. zullen wij dus vermoedelijk den Gouverneur weer in ons midden hebben.

DR. HARTOG.

In verschillende tijdschriften zoals „de Passaat" en „Mikve Israel" zagen we nog sympathieke woorden gewijd aan onze vertrokken hoofdredacteur.

MEJ. PINTO.

Naar we vernemen heeft Mej. Nilda Pinto de begrafenis mee kunnen maken van de heer Herman de Man. De familie stelde deze act van medeleving zeer op prijs. Het ligt in de bedoeling van Mej. Pinto een liederen bundel uit te geven met de titel „Bam Canta".

PROF. VAN DE VELDT O.F.M.

De hier op Curaçao zeer bekende professor Van de Veldt gaf onlang een serie colleges aan de universiteit van Santander, zoals men weet is pater Van de Veldt nu professor aan de universiteit van Washington.

MEESTER DONY.

In een particuliere brief van iemand uit de Betuwe, die den nieuwen Hoofdredacteur van de „Amigoe", Mr. L. Dony, sedert jaren van nabij heeft gevolgd, lezen wij het volgende:

„Hij heeft in Huissen geweldig veel gedaan, haalt de Haagse hoge Pieten naar zijn verwoest stadje, en het succes is niet uitgebleven. Gisteren vertelde mij een vooraanstaand Huissenaar nog: „Hij is een bie-zonder gewiekste, gladde kerel, die nergens voor staat". Of hij ook in de journalistiek bedreven is, weet ik niet, doch mijn overtuiging is, dat voor de katholieke zaak veel van hem te wachten is".

PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

Naar wij uit particuliere bron vernemen, meent men in politieke kringen in Nederland, dat de parlementaire commissie niet voor de maand Februari naar Curaçao zal vertrekken.

RECHTSSCHOOL.

In een brief aan de Staten bericht de waarnemende Gouverneur Mr. F. A. Jas, dat men voorlopig niet tot de opening van een rechtsschool op Curaçao zal kunnen overgaan, daar er op Curaçao geen voldoende leerkrachten aanwezig zijn.

SCHEEPSBERICHTEN.

4 November.

Atlantic Express van Oslo; Stephen W. Gambill van Puerto Cabello; Titus naar Aruba; Jupiter naar La Guayra; Atlantic Express naar Cristobal.

„THE BATTLE OF ARNHEM".

Men schrijft ons:

Wie herinnert zich niet de heldhaftige strijd om Arnhem, die in de geschiedenis geboekstaafd staat als „the battle of Arnhem", en die zeer zeker in balladen zal bezongen worden als weleer de slag om Troje?

Wie herinnert zich niet de duizenden helden, die in het drassig Betuws gebied hun leven lieten, ver van hun Vaderland, voor de zaak der Vrijheid?

Wie herinnert zich ook niet het onnoemelijk leed, aan de bevolking en streek toegebracht op dat slagveld tussen de Waal — Rijn en de Linge?

Welnu: Onder de rook van Arnhem, aan de splitsing van de Rijn en de Waal ligt, lag, een vriendelijk, welvarend dorpje, bekend om zijn zeer oude monumentale kasteel, bemind om de gastvrijheid der bewoners, bewonderd om zijn welvaart door de bloeiende boomgaarden, glinsterende druivenkassen en zwaar rokende pijpen der steenfabrieken.

Dit dorpje nu — Doornenburg — is gedurende „the battle of Arnhem" gedwongen geëvacueerd, beschoten door beide partijen en geplunderd. Het kasteel is opgeblazen, de kerk is opgeblazen, fabrieken zijn opgeblazen, en **het jeugdhuis met inhoud is opgeblazen.**

Over dit jeugdhuis nu heb ik een brief gekregen. Vol moed en vertrouwen is men na de overwinning teruggekeerd, en enthousiast is het jeugdwerk, speciaal de **padvinderij** aangepakt. Men zit voor ongelooflijke, en voor u hier onbegrijpelijke moeilijkheden. De padvinderij — herleefd — bestaat uit twee groepen van 32 jongens ieder. Men oefent, onderricht en werkt, maar mist het meest noodzakelijke voor een goede padvinderij.

Men mist: **uniformen, petten, schoenen, blokhout, en alle andere uitrusting.**

Zou er op dit eiland van overvloed en overdaad geen enkele groep, geen particulier zijn, die wil helpen? Alles is welkom, schrijft men mij, b.v. **stof voor uniformkleding, en shirts, leer voor schoenen, schoenen zelf, stof voor seinvlaggen, tenten of stof voor tenten, een oude barak** die gedemonteerd is, **fluiten, messen, touw** enz. enz., alles wat een padvinderij gebruikt.

Zouden er mensen zijn, die willen helpen, laten deze zich met de Redactie van dit blad in verbinding stellen, die hen gaarne alle nadere inlichtingen zal willen verstrekken.

Jongens: Helpt Uw mede-padvinders!

Mannen en Vrouwen: Steekt de helpende hand uit, helpt een groep idealisten, die moedig weer op gaan bouwen wat de barbaar met misdadige hand vernield heeft.

Dornenburg dankt u bij voorbaat!

OLYMPISCHE SPELEN.

Men meldt ons:

De Curaçaose ploeg had een goede reis. Voor hen die willen schrijven, het adres luidt:

**Delegación Curaçao
Colegio de Barranquilla.**

Men vraagt ons op welke golflengte Barranquilla uitzendt. Wie weet dit?

ZORG VOOR BONAIRE.

In hun voorlopig verslag hebben de Staten laten weten, dat zij het nu niet meer nuttig vinden op de pasanggrahan tot hotel in te richten: men zou op die wijze het particulier initiatief doden.

Ook vragen de Staten om een pijpleiding tot oplossing van het watergebrek. De telefoon op Bonaire moest in de tweede helft van 1946 klaar komen volgens het antwoord op de begroting van 1947, doch de Staten vestigen er de aandacht op, dat die belofte niet in vervulling is gegaan. Algemene punten in het belang van Bonaire worden verder niet naar voren gebracht.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Beste Sint

Ik ben dit jaar zoals gewoonlijk een zoete jongen geweest en verwacht natuurlijk een mooi geschenk op 5 December van U.

Ditmaal vraag ik U een huis met erf buiten de stad, in de omgeving van Van Engelen, Sta. Rosa of Cas Cora. Het huis moet eenvoudig zijn, met drie slaapkamers omdat ik 4 kinderen heb.

Zoals U ziet, vraag ik niet veel, en de reden dat ik een huis met erf vraag is, omdat mijn kinderen op het ogenblik geen erf hebben om te spelen en de gehele dag door in het huis moeten spelen, wat natuurlijk niet erg gezond voor hen is.

Ik heb mijn schoenen reeds klaar staan, en verwacht U beste Sint.

Met vele groeten
Herman

Caraibische Commissie

DE CARAIBISCHE COMMISSIE.

Bij ons.... Over ons... maar.... Zonder ons.

Daar de Caraïbische Commissie binnen zeer korten tijd hier op Curaçao aan het vergaderen zal gaan, lijkt het ons juist, nu het een en ander over deze Commissie te schrijven.

Definitie:

De begripsomschrijving van de **„Caraïbische Commissie"** is als volgt: „De Caraïbische Commissie is een adviserend lichaam waarvan de leden bestaan uit afgevaardigden van de 4 mogendheden die land bezitten in de Caraïbische Zee, tw. Engeland, Nederland, Amerika en Frankrijk.

Doel:

Tot doel heeft deze Commissie, het aanmoedigen en versterken van de samenwerking tussen de mogendheden om het Economisch en Sociaal welzijn van deze volken te verbeteren.

Op het programma van de Caraïbische Commissie staan 3 concrete punten: nl.:

3) Het tot stand brengen van een Tol-Unie. (dit wil zeggen het handeldrijven zonder; of te wel met een zeer geringe invoerrechten);

b) De bestudering van het oprichten van belangrijke fabrieken op de daarvoor gunstig gelegen eilanden, welke fabrieken dan van Economisch belang zullen zijn voor al de andere gebieden.

c) Het bestuderen van de Sociale toestanden van West Indië.

Opzet en samenstelling:

De eerste opzet was in 1942 en wel een Engels-Amerikaanse Commissie. Doch spoedig zag men in dat Frankrijk en Nederland, die ook land bezitten in de Caraïbische Zee, niet overgeslagen kunnen worden, en men besloot toen in 1945 om die twee landen bij te voegen en al'es te noemen: „De Caraïbische Commissie".

De eerste bijeenkomst van de Caraïbische Commissie vond plaats te Sint Thomas. Eerder reeds trad de Heer Wouters, oud-Gouverneur van Curaçao, op als adviserend lid van de Nederlandse afvaardiging.

De Heer Lawrence W. Cramer werd in deze vergadering gekozen tot secretaris generaal en als secretariaat werd aangewezen Trinidad. Wij vragen ons eigen af, te Curaçao, met zijn gunstige ligging zich niet veel meer leent voor deze functie. Zou ons bestuur geen propaganda in dien geest kunnen maken?

Bij ons — Over ons— maar.... Zonder ons.

Uit de definitie van de Caraïbische Commissie kunnen wij opmaken, dat het dus **niet Curaçao** is, dat door de Heren Kielstra en Peters zal worden vertegenwoordigd, doch **Nederland.**

Curaçao zelf heeft totaal geen vertegenwoordigers in deze commissie, wat in tegenstelling is met de Koloniën van Engeland.

Zowel Jamaica als Sint Lucia hebben beiden een vertegenwoordiger, die samen met twee Britten, Engeland zullen vertegenwoordigen. Wij vragen ons af, of het Bestuur van Curacao niets kan doen om ook een of meer vertegenwoordigers **uit** Curaçao te laten optreden.

Als het zo door gaat, dat heeft Curaçao, als afhankelijk gebiedsdeel, niets te adviseren in deze commissie laat staan te vertellen. Ook vragen wij ons af, wat de Heren Kielstra en Peters van de Curaçaose sociale problemen afweten.

Vergoeding:

De kosten verbonden aan deze commissie, moeten natuurlijk door de deelnemende landen gedekt worden. Besloten is, dat Amerika 38.4% op zijn rekening zal nemen, Engeland 34.3%; Frankrijk 16.00% en Nederland de rest; 11.3% zal vergoeden.

Gezien de dagen voor het aanvangen der vergaderingen van de Commissie zeer weinig zijn, achten wij het gewenst indien het bestuur maatregelen ging treffen tot het benoemen van een Pers-Vertegenwoordiger, daar de G.P.D. niet meer aanwezig is. Tevens willen wij nogmaals de aandacht erop vestigen, dat het o.i. zeer noodzakelijk is, een of meer ingezetenen van Curaçao, bv. 2 heren van het Departement van Sociale en Economische Zaken, te benoemen, indien niet mogelijk tot leden, dan wel tot adviseurs van de afvaardiging van Nederland.

ONS KONINKRIJK

OORLOG OP KOMST?

In een radio-toespraak Woensdag verklaarde Evert Kupers, voorzitter van de Nederlandse Federatie van Handelsverenigingen, dat, indien Nederland de ontwerp-overeenkomst tot regeling van het Indonesische probleem niet accepteert, de enige oplossing een koloniale oorlog zal zijn. Hij waarschuwde, dat Engeland en de Verenigde Staten nooit de wapens zullen verschaffen om de oude betrekkingen te herstellen (Den Haag, Aneta).

Volgens het militaire communiqué van Woensdag is de militaire situatie te Medan, waar de extremistische strijdkrachten weigeren orders van het Republikeinse oppercommando aan te nemen en voor de afgelopen drie dagen Nederlandse stellingen aangevallen hebben, niet verbeterd.

Ondertussen zijn extremistische scherpschutters in actie gegaan ten Oosten van Padang en vijftien Nederlandse soldaten zijn gedood en tien gewond, toen twee „Brengun Carriers" op de weven naar het vliegveld en naar Emma's Haven op mijnen stootten, die door Indonesiërs gelegd werden.

In Java hebben de extremisten ook vuur geopend op Nederlandse patrouilles, ten Oosten van Bandoeng, ten Westen van Soerabaia, in Batavia en omstreken. Ook hebben de extremistische strijdkrachten Nederlandse stellingen ten Oosten en ten Westen van Semarang aangeallen. Het doordringen van vijandelijke elementen werd ook waargenomen in Soerabaia (Batavia, Aneta).

GEEN POSTPAKKETTEN.

Het postkantoor Departement te Washington heeft bekend gemaakt, dat een embargo geplaatst is op alle internationale pakketpost-verschepingen van Donderdagmiddernacht af. Het is bekend dat deze regeling, die genoodzaakt werd door de transportmoeilijkheden als resultaat van de kolenstaking, tijdelijk is (Washington, Aneta).

LANDVERHUIZING.

De Minister van Landverhuizing, Arthur Calwell, deelde Woensdag aan het Lagerhuis mede, dat onderhandelingen aangeknoopt zijn voor het financiëren van het vervoer naar Australië van immigranten uit Nederland. Hij zeide: „Het is mogelijk dat wij enigen van deze immigranten hier het volgende jaar reeds zullen zien" (Melbourne, Aneta).

REGERING BELOOFT BESTRIJDING VAN DE LEVENSDUURTE.

Spreiding van bezit overwogen.

Na de regeringsverklaring over de Nederlands-Indische Unie, welke den minister-president, dr. Beel onlangs in de Tweede Kamer aflegde, hield deze een lange rede met vele concrete punten.

Hij deelde mede, dat een regeling voor de uitkeringen aan nagelaten betrekkingen oorlogsstachtoffers van het verzet gereed is en naar de Raad van State zal worden gezonden (Zie hiervoor ook „Herziening ontslagen tijdens bezetting" op pag. 2. — Red.)

De minister deelde mede, dat binnenkort een verlaging op komst is van de handelsmarges voor textiel, glas, ceramiek, metaalwaren, huishoudelijke artikelen en borstelwaren. Voor deze artikelen wordt ook het „utility-system" doorgevoerd. In doorsnee zullen de prijzen met 10 percent dalen, als ten minste de prijzen der grondstoffen in het buitenland niet verder stijgen. De stabilisatie van het loonpeil moet langs strakke lijnen blijven geschieden, al zijn uitzonderingen mogelijk. Als de prijs-politiek der regering mislukt, zal ook de loonpolitiek mislukken.

Met buren en eigen volk.

Dat de regering met de grenscorrecties niet verder is gegaan, vindt zijn grond in het feit, dat er anders te veel Duitsers op het Nederlandse grondgebied zouden komen en dat de uitgaven te hoog zouden worden. Nederland zoekt samenwerking met andere landen, vooral mt eBelgië en Luxemburg. Hoe eerder een heid is in de organisatie der Verenigde Volken, hoe eerder Nederland ook nauwe samenwerking kan zoeken met alle vijf permanente leden van de Veiligheidsraad.

Bij de publiekrechtelijke bedrijfs-organisaties wil ook de regering doorvoering van het subsidiariteitsbeginsel. Voor de instelling van de Sociaal Economische Raad zal niet gewacht worden op verdere uitbouw der bedrijfsorganisaties. Over de instelling van een Planbureau zal een wetsontwerp worden ingediend. In dit Plan-bureau zal de gezonde Plangedachte worden geconcretiseerd. De regering overweegt de door prof. Romme gevraagde commissie ter bevordering van spreiding van het bezit en de opheffing der bezitloosheid.

La belle et la bête".

In zijn rede hield dr. Beel een soort filmbespreking. Hij vroeg nl. aan de communisten, die het cabinet hebben beschuldigd van Amerikaans kapitalistische neigingen, waarom zij dan bij de cabinetsformatie met de kapitalisten hadden willen samenwerken. Of, vroeg de minister, hadden de communisten de rol van de schone jonkvrouw in „La belle et la bête" willen spelen, waardoor het Monster wordt omgetoverd in een schonen jongeling?

Lieftinck als cowboy.

De heer Teulings (K.V.P.) had minister Lieftinck gevraagd, of hij zich niet voelde als de man, die allerlei kranen moest dichtdraaien, die waren opengezet en waardoor s' Rijks financiën wegvloeiden.

„Neen", zei de minister, „ik voelde mij veel meer als een cowboy te midden van wilde paarden, die allemaal in een bepaalde richting wilden draven. Dus moest ik dierentemmer zijn, een ambt, dat zeer veel geduld en tact vergt. Het is nu echter mogelijk geworden de uitgaven te bekijken voor men er toe besluit".

Minister Lieftinck deelde mede, dat de staatsschuld thans naar schatting 22.6 milliard bedraagt. Er zullen nog schulden bijkomen tegenover Amerika en Engeland. Voor oorlogsmaterieel en opleiding van troepen in Engeland zal die schuld bv. 30 tot 50 pond sterling gaan bedragen.

Voorts deelde de minister mede dat overwogen zal worden of bij verschillende fondsen fondsvorming niet kan worden afgeschaft en het omslagstelsel kan worden aanvaard. De aanwezige fondsen kunnen dan worden gebruikt voor aflossing van staatsschuld.

Op het ogenblik verrichten 4134 ambtenaren geen werk door schorsing, internering enz. Dit kost 11 millioen gulden per jaar. Hier moet het eerst bezuinigd worden. Een bureau van 12 man zal nagaan hoeveel van de nog resterende 120.000 ambtenaren gemist kunnen worden.

Een wetsontwerp ter belasting van exportwinsten is op komst.

Als middelen tegen de inflatie noemde de minister: verkleining van de begrotingstekorten, opvoering der belastingen tot het aanvaardbare maximum en afroming der overtollige koopkracht, o.a. door het binnenlandse leningen ter dekking van de tekorten op de gewone Dienst.

De nationalisatie der Nederlandse Bank is in een zeer ver gevorderd stadium. Er zijn twee wetsontwerpen een in zake de nationalisatie en een ontwerp nieuwe Bankwet, die toegezonden zijn aan de Bankraad. Door de aBnkwet zal ook de controle op de particuliere banken mogelijk worden. Met de beurs onderhoudt de minister geregeld contact.

.... Tot de communisten.

Het Indische gedeelte van dit debat vindt de lezer elders.

Voor het overige zij vermeld, dat prof. Romme zich op het standpunt stelde dat opheffing van het processieverbod als een maatregel in het belang van het algemeen welzijn moet worden overwogen. Tegenover de communisten zeide prof. Romme, dat de veroordeling van mgr. Stepinac het gehele wereldgeweten heeft opgeschrikt. Een der communisten riep op dat moment: „Bij ons zou hij ter dood veroordeeld zijn!" Mede op grond hiervan zeide prof. Romme, dat het volmaakt duidelijk was wat de Kerk van het communisme ook in ons land te wachten heeft, nl. vervolging van alle goddelijke en menselijke rechten.

O.L. V. van Fatima

Sluiting van de plechtigheden ter viering van de 300e Gedenkdag van O.L. Vrouw als Beschermvrouwe van Portugal.

Louis P. Schols schrijft uit Portugal:

Op 8 December as. zal te Lissabon in tegenwoordigheid van het Episcopaat de plechtige sluiting plaats vinden van de feesten, die gedurende het afgelopen jaar zijn gevierd ter ere van de 300e jaardag (1646), waarop de Heilige Maagd door den Portugesen koning plechtig als Beschermvrouwe van Portugal werd uitgeroepen onder aanroeping van Haar Onbevlekte Ontvangenis.

De sluiting der Mariaanse feesten, die voornamelijk te Fátima en Vila Vilosa — (de kroning van het Mariabeeld te Fátima op 13 Mei en de Mariaanse feestdagen op 10 en 20 October te Vila Viçosa) — zal met grootse plechtigheden plaats hebben op 7 en 8 December as. Daartoe zal het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima van het kapelletje uit in het dal van Cova da Iria op de eerste dagen van de maand December naar Lissabon vervoerd worden.

Zoals bekend is, werd het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima vier jaren geleden, eveneens naar Lissabon gebracht en aldaar plechtig ontvangen door het Portugese Episcopaat en de katholieke bevolking.

Het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima zal dit jaar de plaatsen, waarlangs het vervoerd wordt, een nacht verblijven. Bij aankomst zal dan een grote kaarsen-processie plaats vinden, gevolgd door een nachtelijke aanbidding. Het terugbrengen van het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima naar Cova da Iria zal langs de rivier de Taag geschieden.

De voorbereidingen voor de plechtige sluiting zijn reeds vroeg begonnen. Het bestuur van de „Liga Católica Feminina" (Katholieke Vrouwen-Vereniging) heeft reeds in de maand Augustus jl. een beroep gedaan op de moeders van Portugal om haar kinderen voor te bereiden op de mooie feestdag van 8 December as., de sluitingsdag. Op 7 December as., de vooravond van het sluitingsfeest zal de plechtige toewijding van de Portugese kinderen plaats hebben aan de Onbevlekte Koningin van Portugal.

Voorts heeft het bestuur van genoemde Liga, teneinde blijk te geven van haar grote dankbaarheid voor het schitterend verloop van de herdenkingsfeesten besloten een gouden kelk, symbool van dankbaarheid en hulde van de katholieke Portugese vrouwen aan Zijne Heiligheid Paus Pius XII aan te bieden. Deze gouden kelk zal door Zijne Heiligheid op 6 December gebruikt worden.

Over het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima in het kapelletje te Cova da Iria kan het volgende bericht worden. Op de plaats alwaar eertijds de Heilige Maagd verscheen aan de drie zienertjes, werd een voorlopig kapelletje opgericht. Het kapelletje is zeer eenvoudig. Het bestaat uit vier witgekalkte muren. In een nis in de muur staat het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima, vervaardigd door den Portugesen beeldhouwer Terxeira Lopez. Volgens de Portugezen is het Mariabeeld een meesterwerk. (Zie het boek van Pater Carlos de Azevedo, getiteld: „Porque apareceu Nossa Senhora na Fátima"; Waarom verscheen Onze Lieve Vrouw te Fátima, bladzijde 176...... obra prima de criador.)

Voor het beeld van Onze Lieve Vrouw hangt een zeer fijne tulle voorhang, terwijl voor het beeld een altaar is opgericht, alwaar de Heilige Mis op wordt gelezen. In het kapelletje kunnen ten hoogste, buiten de celebrerende priester en zijn misdienaar, vier personen knielen.

Om het kapelletje bevindt zich een veranda. In het midden van deze veranda staat een grote offerblok. Buiten deze veranda, naast de twee treden, die toegang geven tot de veranda, staat aan weerskanten aan ijzeren kandelaar voor het kaarsen-offer van de pelgrims.

Het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima werd op 8 April 1942 uit het kapelletje op een speciale wagen, prachtig versierd met bloemen in triomf naar Lissabon vervoerd, voor een massale verering in de Portugese hoofdstad. Het beeld keerde op dezelfde wijze naar Cova da Iria terug. Deze tocht van Onze Lieve Vrouw van Fátima was een ware triomf-tocht.

Tevens kan worden medegedeeld, dat een beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima door Portugse beeldhouwers te Braga, in het Noorden van Portugal, vervaardigd, op 12 October jl. met het schip „Aldebaran" te Wilemstad (Curaçao) aankwam. Het beeld is een meter vijftig groot. Op 13 October, de dag van het zonnewonder stond het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima voor het eerst in de kerk. Het trok, zoals Pater P. Elie O.P. schrijft, biezonder de aandacht van de Portugese arbeiders. Op Curaçao werken drieduizend Portugese arbeiders in de Petroleum-installaties. On alle H. Missen werd die dag over Onze Lieve Vrouw van Fátima gepreekt. De plechtige inwijding van het nieuwe Maria-beeld zal op 8 December as. plaats vinden.

AANSTELLING.

Dr. J. P. G. van Velzen, officier van Justitie van het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch, is, ingaande met 1 November, aangesteld als Hoofd van de Nederlande Oorlogsmisdaden Commissie (Den Haag, Aneta).

DRUK OP DE KNOP EN DE MACHINE DENKT VOOR U.

„Een revolutie van de geest zal worden teweeggebracht door nieuwe, wonderbaarlijke vindingen der wetenschap op het gebied van electriciteit", zo beoogde admiraal Mountbatten in Londen, waar hij als president van het Britse Instituut van Radio-ingenieurs, een rede uitsprak. Een dezer nieuwe vindingen „electronische hersens" genaamd, krijgt inlichtingen door over de toestand van de machinerieën, die zij controleert. Zij vormt een schakel tussen deze inlichtingen en de actie die nodig is om de machines te doen werken in overeenstemming met menselijke aanwijzingen. Het domein der menselijke hersens zal door deze vinding enorm worden uitgebreid. Ingewikkelde wiskundige mathematici dagen voor nodig hebben, kunnen er in enkele seconden door worden opgelost. Berekeningen, waar mensen jaren over zouden doen kunnen er in een paar uur door worden gedaan. De nieuwe vinding kan zelfs een zekere graad van geheugen tonen. Andere vindingen zullen de menselijke qualiteiten van keuze en oordeel hebben. Met een er van zou men zelfs kunnen schaken!

Lord Mountbatten verklaarde, dat er in de toekomst een soort „geheugenmachine" zal komen, die ongeveer de afmetingen zal hebben van een grote schrijftafel. Deze machine zou zulk een fantastische hoeveelheid inlichtingen bevatten, dat er thans eeuwen mee heen zouden gaan om deze inlichtingen bij elkaar te brengen, als de gebruiker er evenveel materiaal in verwerkte als nu staat in 5000 bladzijden. De gebruiker van zulk een machine zou in compacte vorm evenveel materiaal tot zijn beschikking hebben als thans gevormd wordt door de inhoud van een bibliotheek van millioenen boeken. En al deze inlichtingen kan hij verkrijgen door op enkele knoppen te drukken.

VERKEERSONGEVALLEN.

Van 25 November t m 1 December 1946.

Te Cas Chiquito reed een personenauto met het opengeslagen rechterportier, tegen een lichtmast.

Oorzaak: Bij het wegrijden deed een naast den chauffeur zittenden persoon bedoeld portier open. Voorts bleek de bestuurder niet in het bezit zijn te zijn van een rijbewijs.

Op de Schottegatweg, ter hoogte van Zuikertuintje werd een autobus door een uit de tegenovergestelde richting komende auto aangereden. Laatsbedoelde auto is na de aanrijding doorgereden.

Te Rio-Canario vond een aanrijding plaats tussen een autobus en een personenauto doordat de bestuurder van de autobus de personenauto geen voorrang verleende.

Mgr. Grooff

door

M. D. LATOUR O.P.

In „De Katholiek" van 1843, blz. 250 konden de toenmalige abonné's een bespreking lezen van het „Roomsch Katholijk Jaarboek voor het koningrijk der Nederlanden. 1843".

Zij lazen daar o.a.: „Wij tekenen uit de opgaven [illegible] de kerkdistricten, hier [illegible] verheden aan [illegible] onze Koloniën, [illegible] de, sedert 20 Sep[illegible] Apostolische Vicari[illegible] namelijk 1. het [illegible] cariaat van Java [illegible] de Nederlandse Oost-[illegible] Bezittingen behoren: 2. [illegible] sche Vicariaat [illegible] waaronder al de We[illegible] Bezittingen van Neder[illegible] begrepen zijn. Tot Ap[illegible] Vicarius van Java is ben[illegible] Hoogeerwaarde Heer J. [illegible] gewezen Prefect der Sur[illegible] Missie, van wiens erkende [illegible] en Apostolische geest van [illegible] ering wij een onmetelijk goed voor het Oost-Indisch Vicariaat verwachten: tot Apostolisch Vicarius van Curaçao de Hoogeerwaarde Heer M. J. Niewindt, onder wiens bestuur de Curaçaose Missie (sedert 1824 was hij er Apostolisch Prefect van) tot een aanzienlijke trap van bloei gestegen is. De Katholieke bevolking van Java's Vicariaat schat men op ruim 9000 zielen, [illegible] van het Vicariaat van Curaçao op omtrent 20.000. De beide Apostolische Vicarissen zijn benoemd tot Bisschop in partibus infidelium: de Hoogeerwaarde Heer Grooft van Canéa, de Hoogeerwaarde Heer Niewindt van Cytrum".

Mgr. Grooff, ons bekend uit de „Levensschets van Mgr. Niewindt" door Pater Dahlhaus, heet inderdaad Grooff, Jacobus Grooff, en niet — zoals het „Roomsch Katholijk Jaarboek" t[illegible]ens schrijft — Grooft. Het bestuur van het Oost-Indisch Vicariaat door Mgr. Grooff heeft niet lang mogen duren. Pater Dahlhaus schrijft er over: „Reeds op 3 Februari 1846 werd [illegible] uit Oost-Indië verbannen [illegible] de geheime kuiperijen van [illegible] en [illegible]

[illegible] Mgr. [illegible] Mgr. G[illegible] tot schande [illegible]

Mgr. [illegible] tot zijn schrik belast met het [illegible]

PATER LATOUR

S[illegible] van deze studie.

[illegible] West Indië [illegible] Neder[illegible] Latour van [illegible] Vicariaat van [illegible] het tegenwoordige [illegible] van Curaçao, Mgr. [illegible] en zijn ambtgenoot Grooff, benevens alle missionarissen in West-Indië waren het er over eens, dat één Vicaris Apostolicus voor beide Missiën samen onmogelijk doelmatig kon werken. Onderhandelingen met Rome hadden tot resultaat, dat Niewindt een provicarius apostolicus naar eigen keuze mocht benoemen voor Suriname (1-10-1842) en op 27 Mei 1843 volgde zijn officieel ontslag als Apostolisch Vicaris van Suriname, wegens de vele moeilijkheden daaraan verbonden, o.a. de grote afstand.

Beide genoemde Vicarii Apostolici hadden practische hun uitverkiezing te danken aan de bemoeiïngen van den Hoogwelgeboren Heer Cornelis Ludovicus, Baron van Wijkersiooth, Bisschop van Curium i.p.i., Bezorger van de overzeese Missiën. [illegible] hoogstverdienstelij[illegible] schreven wij uit[illegible] II. blz.

te Amsterdam op 20 September 1800, studeerde theologie aan het Groot Seminarie te Warmond en werd te Munster priester gewijd op 9 Augustus 1825. De „Hollandse Zending" was destijds verdeeld in zeven Aartspriesterschappen zonder een enkelen Bisschop. Wilde dus iemand priester gewijd worden, dan moest hij daarvoor naar het buitenland.

[illegible] 1825 vertrok hij reeds als [illegible] naar Suriname met den [illegible] J. v. d. Weyden en [illegible] daar aan op 8 Februari [illegible]. Niet opgewassen tegen het moeilijke reizen in het binnenland, stierf de Prefect reeds op 14 October 1826, doch legde nog [illegible] uitdrukkelijk de [illegible] zijn opvolger, om [illegible] voor de melaatsen te [illegible]. Die opvolger was Grooff; [illegible] benoeming volgde in [illegible] van 1827. Hij nam on[illegible] een werkzaam aandeel [illegible] bestrijding van de melaatsen [illegible] werd zelf tot drie maal toe door de ziekte aangetast en het scheelde weinig, of hij had zijn opofferende naastenliefde met de dood moeten bekopen. Hij woonde graag te midden van de zieken op Batavia, in de pinahut achter het kerkje. Om verwarring te voorkomen zij hier medegedeeld, dat Batavia een eenzame plaats is, niet ver van de monding der Coppename-rivier waarheen in 1823 het melaatsen-établissement van Voorzorg (aan de Saramacca-rivier) werd overgebracht. Op Voorzorg was de bewaking te moeilijk en gebeurde het nog al eens, dat er een patiënt wegliep.

Op 7 Febr. 1836 werd te Batavia een R. K. kerkje gebouwd en ingewijd en sinds dien heeft het personeel van de R. K. Missie zich belast met de zielzorg van de zieken.

Bij de aanvang van zijn Prefectschap moest Grooff geheel alleen de moeilijkheden van het klimaat verdragen, al het missiewerk verrichten en de onaangename behandeling verduren van een gemeenschap, die uitgesproken anti-katholiek was. Men ging in de plaatselijke pers zodanig tegen hem te keer, dat hij er zijn beklag over deed bij den Gouverneur.

Eindelijk, na zestien maanden van kwellende eenzaamheid, kreeg hij hulp van twee kapelaans, nl. A. Hageman en Peters. Hij verloor echter beide weer spoedig: de eerste door ziekte, de tweede door een ongeval met een rijtuig. Weer zat hij [illegible] maanden alleen, gekweld [illegible] ziekte en neerslachtigheid. [illegible] kreeg hij hulp van J. G. [illegible] en J. H. Ferstappen, [illegible] hij na een jaar weer [illegible]

[illegible] Schepers leden bei[illegible] allerlei kwalen. [illegible] plantages werd [illegible] De slaven moch[illegible] neigingen [illegible]

[illegible] gementsslaven.

[illegible] tot Apo[illegible] van het nieuw [illegible] in dat [illegible] te[illegible] voor [illegible] Suri[illegible] werd ge[illegible] later zo [illegible] heiligen [illegible] Donders.

[illegible] kkelijk op [illegible] tot Ap. Vic. [illegible] mid[illegible] Rome van in[illegible] lezen. On[illegible] kreeg hij [illegible] spoedig moge[illegible] land de bisschops[illegible] ontvangen en zich [illegible] voor zijn nieu[illegible]

[illegible] Suriname op 10 Oc[illegible] en ontving te Leiden [illegible] Februari 1844 uit de handen van Mgr. van Wijkerslooth [illegible] plechtige wijding. Het [illegible] inderdaad verschrikkelijk [illegible] zijn voor een man als [illegible] zoveel geleden en ge[illegible] voor de Surinaamse [illegible] dit land te moeten ach[illegible] de wetenschap, dat [illegible] één priester werk[illegible] Petrus Donders.

[illegible] kreeg later hulp van de [illegible] Heinik en Meur[illegible]

Op 8 April 1844 volgde Grooffs benoeming tot assistent-bisschop bij de pauselijke troon. In een audiëntie bij den Koning beloofde Zijne Majesteit hem zijn bescherming. Hij vertrok de 6de December 1844 uit Den Helder in gezelschap van vier andere missionarissen, J. D. Escherich, B. Kerstens, J. v. d. Brandt en A. Heuvels naar de Missie in Oost-Indië. Na een minder voorspoedige reis kwamen zij de 21ste April 1845 te Batavia (op Java) aan. Een week later maakte Grooff zijn opwachting bij den waarnemenden gouverneur-generaal J. C. Reijnst. Deze bracht Grooff onder het oog, dat hij en zijn medehelpers niet als dienstdoende geestelijken konden worden erkend, daar zij de hoedanigheid van ambtenaar misten; de gouverneur had dienaangaande geen aanschrijving van het Departement van Koloniën ontvangen. Dezelfde bedenking had Grooff vóór zijn vertrek geuit tegenover den Minister van koloniën, die hem echter gerustgesteld had met de mededeling, dat zij toch vertrokken met voorkennis en goedvinden van den Koning. Toch zuist het gemis van deze ambtenaarstitel hun de grootste moeilijkheden bezorgen. Wel werd bedoelde titel aan hen gegeven bij Koninklijk Besluit van 1845 (12 Dec.) doch dit kwam pas na de verbanning van de missionarissen in Indië aan. De moeilijkheden begonnen reeds toen de 22ste Mei 1845 de aanvrage van Heuvels en Kerstens tot kapelaans, resp. te Semarang en Soerabaja, werd geweigerd. Deze zouden echter door nog grotere gevolgd worden.

Onverschrokken van geest, een man van onkreukbare trouw aan de H. Stoel als hij was, kan het geen verwondering wekken, dat Grooff aanhoudend in botsing kwam met de Regering en het Indische Staatsrecht van die dagen. Juist als op Curaçao in die dagen, meende iedereen maar, dat hij doen kon wat hij wilde en dat de Kerk maar aan zijn pijpen moest dansen. Niewindt op Curaçao kwam daar niet van in en Grooff op Java evenmin. Als hij dispensatie weigerde voor een gemengd huwelijk, omdat de door Rome gestelde voorwaarden niet werden aanvaard, werd dit door protestanten en zelfs door vele katholieken als onverdraagzaamheid beschouwd. Als een bisschop niet eens meer recht heeft de wetten van zijn eigen kerkgenootschap te handhaven en verdedigen en bukken moet voor de grillen van den eersten den besten leek, dan gaan de poorten open voor de meeste hopeloze wanorde.

Veel dreigender werd de stemming tegen Grooff, toen hij Grubbe, pastoor van Semarang, Cartenstat pastoor van Soerabaja en van Dijk, onderpastoor te Batavia suspendeerde (van hun bediening ontsloeg), omdat ze zich te weinig priesterlijk gedrogen. Het kerkbestuur van Semarang nam openlijk stelling tegen hem door de kerk te sluiten. Heuvels, door Grooff naar Semarang gezonden om pastoor Grubbe de suspensiebrief te overhandigen, diende dan ook een klacht in bij den Resident en Grooff wendde zich met een verzoek tot den waarnemenden gouverneur-generaal, doch niets mocht baten. Beiden hadden geen ander gevolg, dan dat de 29ste September een gouvernementsbesluit verscheen, waarbij Heuvels van Semarang werd verwijderd en tevens werd medegedeeld, dat ook Kerstens, door Grooff naar Soerabaja gezonden ter vervanging van Cartenstat, van Soerabaja zou verwijderd worden, indien hij zich waarnemend pastoor durfde noemen.

Als men dergelijke dingen leest, begint men er haast aan te twijfelen, wie er nu de eigenlijke plaatsvervanger van den Paus van Rome was in Oost-Indië: de gouverneur of de bisschop.

Intusen was er de 27ste September te Batavia aangekomen de Gouverneur-Generaal Jan Jacob Rochussen, die de 30ste September het bestuur aanvaardde. Reeds op de audiëntie, waarop Grooff verscheen, bleek dat van dezen bewindsman niet veel goeds voor hem te verwachten was. Deze ontving de klachten, van Semarang en Soerabaja uit tegen Grooff ingebracht en zond de desbetreffende stukken door aan Grooff om consideratie en advies onder bijvoeging ener missive, waarin werd geëist: 1. overlegging van de suspensiebrieven (van Cartenstat, Grubbe en van Dijk); 2. afschrift der bevelen welke vroeger aan de gesuspendeerde geestelijken werden gegeven (uitgezonderd hetgeen rechtstreeks op de uitoefening van de godsdienst betrekking mocht hebben). Grooff antwoordde op beide stukken, doch weigerde de afschriften, daar hij hieromtrent slechts aan de H. Stoel verantwoording verschuldigd was. Volgens de destijds geldende opvatting echter was de gouverneur hoofd over alles in de kolonie, ook over de godsdienstige genootschappen en [illegible] deze geen [illegible] naast zich. [illegible] beschouwde, [illegible] de suspensie van [illegible] Semarang en Soerabaja [illegible] inbreuk op zijn gezag [illegible] matiging, die hij niet ongestraft kon laten passeren. Kerstens werd door het gouvernement afgezet en aan de andere drie kapelaans van Grooff werd verboden enige godsdienstoefening in Indië te verrichten.

Grooff besloot nu zijn secretaris Escherich naar Nederland te zenden om zijn taak te gaan bepleiten bij de hoge geestelijkheid en de tussenkomst van het Ministerie van de R. K. Eredienst in te roepen. Eind Januari 1846 kwam Escherich in Nederland aan, doch inmiddels had Grooff van den gouverneur-generaal een cabinetsmissive d.d. 8 Dec. 1845 nr. 249 ontvangen, houdende een gebiedend verzoek, de suspensie der pastoors van Semarang en Soerabaja in te trekken.

Daar de bisschop weigerde aan dit verzoek te voldoen, ontving hij op 18 Januari 1846 een brief met het verzoek zich te vervoegen bij den gouverneur-generaal en waarop onmiddellijk antwoord werd verwacht. Monseigneur ging daags daarna naar den gouverneur-generaal.

Opnieuw richtte deze tot hem de vraag of hij van plan was, de suspensie tijdelijk op te heffen of te wijzigen; hij weigerde opnieuw. De bisschop werd nu in zijn geestelijke bediening geschorst en moest binnen veertien dagen Java verlaten. En dat allemaal omdat een bisschop zich niet wilde laten ringeloren door een gouverneur, die — althans objectief beschouwd — zijn boekje hopeloos te buiten ging. De gouverneur meende nog welwillend te zijn ook, door den Apostolisch Vicaris toe te staan uit eigen beweging te vertrekken, waarop Grooff natuurlijk antwoordde, dat hij zonder verlof van Rome zijn post niet zou verlaten. Ik zou er wat voor over hebben om een portret van Zijne Excellentie den heer Rochussen te zien, toen hij dit onverwachte antwoord te horen kreeg!

Als gevolg van het gemelde onderhoud verscheen de 20ste Januari de adjudant van den gouverneur-generaal bij Grooff en overhandigde een „Extract uit het Register der Besluiten van den gouverneur-generaal" Batavia 19 Jan. 1846 litt. A, waarbij Grooff in zijn functie werd geschorst, hij met zijn assistenten uit Indië werd verbannen en hun een tijd van veertien dagen werd gelaten ter regeling hunner zaken en de directeur der producten en civiele magazijnen werd belast te zorgen voor de vrije overtocht van de bannelingen naar Nederland. Tevens werden bij dit besluit Cartenstat, Grubbe en van Dijk belast met de tijdelijke waarneming der kerkelijke diensten, respectievelijk te Batavia, Semarang en Soerabaja.

De derde Febr. vertrok Mgr. Grooff naar Nederland, waar hij 11 Juni in het Nieuwe Diep landde. Door de Nederlandse katholieken werd hij gehuldigd; zij boden hem een staf en keten aan, die tegenwoordig nog gebruikt worden door den Apostolisch Vicaris van Suriname. Grooff werd niet afgezet als Apost. Vic. van Oost-Indië, hoewel een zekere partij in den lande dit gehoopt had. Voor het bestuur van de Oostindische Missie werd hem een coadjutor (helper met bisschoppelijke macht) met recht van opvolging toegevoegd. Mgr. Grooff vertrok 23 Mei 1847 naar de hem steeds dierbaar gebleven Missie van Suriname, waarvan hij hoofd bleef tot aan zijn dood, echter met de titel van apostolisch visitator. Hij overleed op 29 April 1852 in het huis tegenover de huidige bisschopswoning te Paramaribo.

Het zal blijven getuigen voor de rechtvaardigheidszin van Koning Willem II, dat hij ten aanzien der kerkelijke handelingen openlijk de partij koos van Grooff tegenover de weerspannige priesters en den gouverneur-generaal, door bij K. B. van 5 Mei 1846 nr. 65 de rechten van dienstdoende geestelijke van Grubbe, Cartenstat en van Dijk in te trekken.

'Wij raadpleegden voor het samenstellen van dit artikel voornamelijk het Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek, Deel VII (1927) en putten enige aanvullingen uit het lezenswaardig boekje van M. F. Abbenhuis: Suriname, Het Apostolisch Vicariaat (Paramaribo 1942).

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen"

van

De Curaçaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Van Zondag, 1 December 1946.

Sithoc 1 M.Y.O.B. 1	11—1.
Veendam 1 — Asiento 1	5—2.
S.U.B.T. Jrs. — Transvaal Jrs.	(afgelast)

WEDSTRIJD PROGRAMMA

RIF STADION.

Vriendschappelijke wedstrijd:

Zondag, 8 December 1946:	Sithoc — Jong Curaçao.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur uur n.m.

Zondag, 22 December 1946:	Sithoc 1 — P.S.V. 1
Zondag, 12 Januari 1947:	D.N.S. 1 — Veendam 1

MUNDO NOBO

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zondag, 8 December 1946:	Veendam 1 — P.S.V. 1
Zondag, 15 December 1946:	D.N.S. 1 — Sithoc 1
Zondag, 22 December 1946:	Veendam 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 29 December 1946:	D.N.S. 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 5 Januari 1947:	D.N.S. 1 — P.S.V. 1
Zondag, 12 Januari 1947:	M.Y.O.B. 1 — P.S.V. 1
Zondag, 19 Januari 1947:	Veendam 1 — Sithoc 1

ASIENTO-TERREIN.

Competitie B-klasse

om 4.— uur n.m.

Zondag, 15 December 1946:	Asiento 1 — P.S.V. 1
Zondag, 29 December 1946:	Asiento 1 — Sithoc 1
Zondag, 5 Januari 1947:	Asiento 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 19 Januari 1947:	Asiento 1 — D.N.S. 1

RIFSTADION.

om 10 uur v.m.

Competitie Junioren:

Zondag, 22 December 1946:	Transvaal — Veendam
Zondag, 29 December 1946:	Transvaal — Sithoc
Zondag, 5 Januari 1947:	Sithoc — Jong Curaçao
Zondag, 19 Januari 1947:	Jong Curaçao — Veendam

MUNDO NOBO.

10 uur v.m.

Competitie Junioren:

~~Zondag, 8 December 1946:~~	Sithoc — S.U.B.T.
Zondag, 15 December 1946:	Jong Curaçao — Veendam
Zondag, 22 December 1946:	Jong Curaçao — Jong Holland
Zondag, 29 December 1946:	Jong Curaçao — Veendam
Zondag, 5 Januari 1947:	S.U.B.T. — Veendam
Zondag, 12 Januari 1947:	Transvaal — Jong Holland
Zondag, 19 Januari 1947:	Jong Holland — S.U.B.T.

SCHERPENHEUVEL.

Competitie Junioren:

om 10 uur v.m.

Zondag, 8 December 1946:	Scherpenheuvel — Jong Curaçao
Zondag, 15 December 1946:	S.U.B.T. — Transv[illegible]
Zondag, 22 December 1946:	Scherpenheuvel — [illegible]
Zondag, 29 December 1946:	Scherpen[illegible]
Zondag, 5 Januari 1947:	Sche[illegible]
Zondag, 12 Januari 1947:	Sche[illegible]

Inschrijvingen: „M.Y.O.B." Ge[illegible] derboom, Egbert H. Doest, Edg[illegible] Naarden, Alfred Ch[illegible] Wanner Alphonsus Lee, Henny Egbert Deimveld, Julio L. [illegible]

HET BESTUUR.

VERLOOFD

Arcilio T. P. Fanuto

Alcira M. Davelaar

Curaçao 5 Dec '46